

DANIČA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 2. maja, 2. serpana 1857.

Let 37.

V spomin in preudarek mladenčemu, zlasti učencem, ki si stan volijo.

(Zložil nekdanj nekdanj učenec.)

„Vtisni v serec globočino.
O prisereno dete moje!
Kar preskerbna mat' ponuja
Ti v spomin na pota tvoje“.

Edmundu takó je sinu
Nekdaj sveta mat' Mabila, —
K' je 'z Angleškiga v Francosko
Bil namenjen, — govorila.

„Zvit je svet, hudó je spačen,
Greh mogočno gospodari,
Sledenj dru'ga zapeljati,
Pogubiti ga kovari“.

„Var' se vsake tovaršije,
Ki se hlinsko prilizuje;
V serec pa železje greha
Tvoj'mu mlad'mu serec kuje!“

„Vedi, de nedolžnost lepa,
Kakor hitro je zgubljena,
Je kakor cvetlica vela,
V solnčnim dnevu odkošena“.

„Derži svojih se dolžnosti.
Delaj šolske opravila;
Vár' lenobe se, — le-tá je
Nilo mladih serec spaciła“.

„Al si v sreči in v veselji,
Al britkosti te težijo:
Vzdigni serec prot' nebesam,
Klici „Jezusa“, „Marijo““.

„Blagoslov želim nebeski
Ti po poti s tabo dati.
In ker se od mene ločiš,
Bodi ti „Marija“ mati!“

Glas mladenču ta globoko
Je presunil serec mlado;
Sklene, se po njim ravnati.
Bog mu k temu dal je gnado.

Angelske dajal je vselej
Čednosti mladenčemu zglede,
Varval se ko smertne páice
Grešne misli in besede.

O, kakó de so nebesa
Serec čistiga veselo,
Se prepričaj, moj mladenič,
Iz precudne zgodbe te-le:

Nekdaj Edmund z družbo mlado
Se v podnebje milo spravi,
Se sprehajati, vedriti
Po cveticah, po dobravi.

Tovaršija lahkomna,
Fantje mladi derzoviti,
Marsikaj, ki ni spodobno,
Zdaj začnejo govoriti.

Edmund, kadar to zasliši,
V čistim serec se zavzame,
Od tovaršev urno zbegne,
Svete bukve brati jame.

In, ko treniš, zal mladenič
V helolesketeči opravi
Edmundu se kar prikaže,
In prijazno ga pozdravi.

Edmund pa začne sterméti
V svoj' nedolžnosti, prostosti.
Ne vedóe, kdo lepoticek
Je v nadzemljski svitlosti?

„Sej sim vsak dan v sili s tabo,
Ne pozna oko me troje,
Edmund? pridi bližej k meni,
In poglej na čelo moje“.

To prikazni glas nebeski.
To je sladka bla beseda:
Edmund pa stermenja vmolkne,
In mladencu v lice gleda.

In na njega solnčnim čelu
On zagleda čudo čudov:
„Jezus Kristus Nazarencan,
Kralj visokublačen' Judov.“ *)

Božje Dete spred oči je
Edmundu zdaj kar zbežalo;
Pa veselje mu nebesko
V čistim serec je ostalo. —

Srečin sin! ki skerbna mati
Ga je v mladih dneh učila.
Greha zmót se ogibati.
Varvat' kerstniga oblačila.

Srečna mat'! ki vidi sina
Le z nebeskim se družiti,
In zastoj ne opomina.
Božjim' Jagnjetu služiti.

Ogovor

o priložnosti godu našiga Visokočastitljiviga in Milostljivi-
viga škofa in kneza.

(Konec.)

K sprednikom štejem drugič duhovne pastirje, mašni-
ke in viši duhovne sprednike, kakor so papež in škofje.
Hvaležnost smo Bogu dolžni, de je v svoji očetovski skerbi
za nas stan postavil, kteriga dolžnost veže, posebno za
naše zveličanje skerbeti, in kterimu je tudi zavolj tega
oblast in moč od zgorej dana. Duhovnim pastirjem je du-
hovna skerb za kersansko ljudstvo izročena in naložena,
oni so pastirji čede, od ktere bodo pred Božjo sodbo odgo-
vor dajali, oni so namestniki Božji in namestniki Jezusa Kri-
stusa, in kakor je Jezus prišel vse ljudi osrečit in zveli-
čati, tako tudi oni skerbé za osrečenje in zveličanje vsih,
ki so jim izročeni. Oni oznanujejo in razlagajo zveličanski
Jezusov nauk, kteriga je Jezus iz nebes na zemljo princel,
kter razsvetljuje pota našiga življenja, in nam kaže,
kaj nam je tudi v večnosti upati; oni delé svete Zakramente,
nar večí pripomočke k našimu zveličanju; oni so delivci
Božjih skrivnost; oni grešnikom grehe odpusajo, ali jih pa
tudi zaderže, oni umirujejo njih vest, jih spravljajo z raz-
žaljenim Bogom, in jim delé angelskiga Kruha, ki njih dušo
z gnadami napolnuje in jo redi in ohrani v večno življenje.
Oni opravljajo nar svetejši in nar dobrotljivi daritev, kjer
se sam Božji Sin daruje za ljudstvo nebeskimu Očetu v od-
pušanje grehov, v prošnjo mnogih potreb, in v zahvalo za
vse nam od Boga Očeta dodeljene brezštevilne dobróte in
gnade. Oni molijo za ljudstvo, in mu veliko blagra in gnad
sprosijo od Boga, oni v dušnih in časnih zadevah s svojimi
nauki in z dobrimi sveti vernim na strani stojé, in so tudi
v njih boleznih, in v njih smertni uri njih nar večí pomoč-
niki. Velika, ljubi moji, imenitna in težka je služba du-
hovnih pastirjev, velika je njih skerb, kakor piše sv. Janez
Krizostom, oni morajo čuti nad dušami, ki so njim izročene,
od kterih bodo mogli odgovor dajati. Ti imaš le svoje opravi-
la oskerbovati, ako si te opraviš, potem nimaš druge skerbí;
duhoven pa, če je tudi za svoje življenje skerb, pa ne
tudi zraven pridno za tvoje, bo s krivčniki pogreznjen v
pekel. Zato, ljubi moji! skazujte duhovnim spoštovanje in
čast zavoljo njih častitljive službe, ljubite jih, bodite jim
hvaležni za prevelike dobróte, ki jih vam delé, od njih se
smé reči, de so vaši veliki, nar večí dobrotniki na zemlji,
bodite jim pokorni, ubogajte jih, poslušajte radi Božje nau-
ke, ktere vam oznanujejo, in prizadajte si s pobožnim, sve-
tim kersanskim življenjem, kar posebno od vas želé, jim
veselje delati, kakor Bog sam zapoveduje: Ljubite svojiga
Boga, govori Bog po modrim Sirahu, iz vse svoje duše
in imejte v časti njegove duhovne. (Sir. 7, 33.) Bratje, so
besede sv. Pavla, bodite jim hvaležni, kteri za vas delajo,
vas v Gospodu vladajo in opominjajo, zavoljo njih opravil
jih posebno ljubite. De nas Visokočastitljivi in Milostljivi

škof in knez, katerih 75. častitljivi god smo večeraj obhajali, vso čast, vse spoštovanje, vso ljubezen in serčno zahvalo zaslužijo, mi ni treba skazovati, ker že sleherni dober duhoven, kateri je le samo mašnik, pa svojo službo zvesto opravlja, in zgled pobožnega življenja daje, čast, ljubezen in hvalo in tudi vso čast, ljubezen in hvalo zasluži. 33 let naš prečastitljivi škof vladajo ljubljansko škofijo, njih skerb ni bila obernjena le na eno faro, ampak na 300 fará; koliko so se v tem času trudili, koliko delali, koliko si prizadevali, koliko terpeli, koliko in kolikih skerbi prestali, ni izreči; to vé le tisti, kateri njih veliko in težavno službo, če tudi ne popolnoma, pa saj nekoliko od dalje pozná. Njih neutrudeni modri vladii ni le duhovšina grozno veliko dolžna, ampak tudi vsi verni naše škofije dosti, brez števila dobrot in gnuá po Njih uživajo. Zahvalimo torej dans vsi Gospod-Boga, preljubiga nebeškiga Očeta, preljubiga Jezusa in Zveličarja, in preljubo Mater Božjo za Njih predrago življenje, in prosimo, da bi jim Bog v večnosti z nestrohljivo krono stotero poplačal, kar jim mi ne moremo poverniti. Nikoli pa, ljubi moji! ne pozabimo, Bogu dopadljive hvaležnosti, ktera je v tem, da si bomo, kakor so nas naš Vikš pastir, naš preljubi Oče v več pastirskih listih opominovali, vsi prizadevali za več pobožnost, svetost in Božjo ljubezin, in da bomo slovo dali tem ali drugim ostudnim pregreham, ktere že tukaj na svetu človeka z nepokojem in s strahom, s pekočo vestjo napolnujejo, po smerti pa ga v peklenski brezen pogreznjejo, kteriga nas usmiljeni Bog obvaruj. Amen! M.

Ogled po Slovenském.

iz Ljubljane. 29. u. m. je prišel iz Hartuma v Ljubljano in se je v ponedeljek na Dunaj podal misijonski družnik in rokodelce Koch, iz Tirolskiga, kateri nam je marsiktere reči zastran srednje-afrikanškiga misijona pravil, ki jih tukaj naznamo, vendar ne moremo za zanesljivost vsiga popolnoma porok biti; rokodelca Kocha sicer kakor pošteniga Tirolca osebno poznamo.

Gosp. Provikar so odšli proti koncu sušca na Belo reko, kakor je že znano, in mogoče da se ob koncu kinoveca v Hartum vernejo, potem pa se mislijo v Evropo podati, in sicer na Laškim prezimovati, po tem dalje tudi v naše kraje priti. Terpe neki večkrat na nožni oteklini, sicer pa so zdraviga obličja.

V misijonskim stanovišu g. Možgana je mende še nar več upanja za povzdigo ubožiga in pogreznjeniga ljudstva. Mala prigodbica iz njegoviga življenja nam naj lepsi pojasnuje njegove zadeve z ljudstvom. Nekiga dne gre g. Možgan v log, ne vém, po kakošnim misijon zadavajóćim opravilu, in priveže svojiga oslića k nekemu drevesu. Dolgouhu se pa ne ljubi, na svojiga gospodarja čakati, temu se reši in svojeglavno domú koraka. Ljudstvo žival zagleda brez ljubljeniga misijonarja, šum zažene, da ga je neki divja zver končala, ali kaj hudiga da se mu je naključilo? Velika množica v joku in žalovanji germi proti logu, kjer tudi svojiga dobrotnika in duhovniga očeta v svoje veliko potolažilo in novo veselje živiga in zdraviga najdejo. Ta gospod misijonar ima čez 30 otrok v svoji šoli, ki jih uči kersanstva, dela in sploh vse olike; mohamedanske poste je vse odpravil, in si je sam zberilz ondotnih otrok za hišno delo in postrežbo. Zdaj je tudi naš rojak Janez Klančnik pri njem in mu opeke ali cegel dela. Ako bi gosp. Pirher ne bil umerl, bi bili mende to leto g. Možgana v Evropi vidili; zdaj pa že ne more od ondot, dokler se nova misijonarja, gg. Lane in Kaufman, ki sta z gosp. provikarjem ob enim na Belo reko šla in sta k njemu namenjena, kikovskiga jezika ne naučita.

V Hartumu, mestu s 40 do 45 tavžent prebivavci, je bilo sicer oklicano, da zavoljo prestopa iz mohamedan-

stva k kaki drugi veri ni več kazni; vendar se posvetne serca le počasi dajo z zveličavnimi žarki svete katoliške vere ogrevati, in tudi nekteri ondotni katoličani ne dajejo dobrega zgleda, kakor je njih dolžnost. V Hartumu še ni zamursko, kakor nekteri morebiti mislijo, temuž je sploh rujava berberinsko ljudstvo pod turško vlado in s turško vero. Vender zmed njih sto morebiti komej eden zna po turško moliti. Kar je pa nekoliko bolj olikanih turkov, oni spoznajo, da je Mohamedova vera goljušija in slepija. Stari mudir Šahim-bej in general Husejn-bej sta bila na Sveti-večer o polnoči pri zornicah v misijonski kapeli in se jima je silo lepo zdelo; „Vaalahi kvajis“ (pri Bogu - to je lepo) sta rekla, slišati petje in viditi jaslice in čedno napravljeno kapelo. Poprejšnji Osman-bej je rekel: „Muhamedanstvo je nič; katoličanstva pa ne poznam“. Prosto ljudstvo toliko bolj brez skerbi v pregrehah tiči, ker neki to vražo ima, ne vém, ali iz korana ali od kod: če se le do komolca umije, da je vse odpušeno.

Kar je černih v Hartumu, so razun misijonskih skorej vsi sužnji, in če je sem ter tje kak zamurec tudi sprosten sužinjstva, se ne zna sam sebe vladati. Ako dobi kak bakšiš ali darilo, rajši zapije, kakor da bi si pošteno obleko in družih potrebnih reči napravil. Ne eden zmed černih nima v Hartumu posestva ali kupčijstva. Torej je pač res, kar misijonarji pravijo, da ti ljudje morajo najpoprej spoznati, da so ljudje, potlej še le se zamore kaj za čisto kersanstvo pri njih začeti. In lahko si razlagamo tudi gosp. Možganovo djanje, ki pravi, da bi zamogel precej vse svoje ljudi kerstiti, ako bi bilo s tem že vse doseženo, pa jih mora poprej pripravljati. — Kako da jim tudi preblagiga čutila hvaležnosti rado primanjkuje, se vidi iz naslednje dogodbe. Gospod provikar so bili dva zamurca — moža in ženo — ki sta bila za roko in za vrat vklenjena s Kordofana v Hartum pripeljana, iz sužnosti rešili, sprostili, jih v misijon vzeli, jima obleko in še plačilo dajali, da bi bila delala, se počasi podučevala in za sprejemo kersanstva pripravna storila, pa kmal nista bila več zadovoljna, sta misijon zapustila in šla drugam delati. Tudi pri misijonskih otrocih zraven Adama ima vse prepogosto tudi Kam svoj prostor v sercu in svoje okence, da iz človeka gleda. Naša misel je, da bi mogli verni po Evropi le še z veliko več gorečnostjo za to ubogo, nesrečno, zatopljeno černo ljudstvo k Bogu moliti in klicati k Marii: „O Marija, nebeška Kraljica! prosi, prosi za uboge zamurce, da bodo z nami vred deležni obljub Kristusovih!“

Razun turkov in zamurcev so v Hartumu tudi ločenci ali razkolniki kopti, pri katerih vse njih djanje in nehanje razodeva, kako ob vse duhovno življenje so taki, ki se od sv. katoliške cerkve ločijo. Njih obnašanje v cerkvi je silo pohujšljivo; kar na glas govorijo, in se prederznejo celo svojiga duhovna zavračevati, ako pri branji evangelija kake besede prav ne izreče ali se mu kaj spotakne, in ga priganjati ter mu glasno zabavljati, ako jim prepočasí opravljaja ali jim sicer kaj prav ni. Pri taki razvaji se je bil neki njih pisar tudi v misijonski kapeli blezo pozabil, ali se je iz prederznosti vtaknil v besedo pridigarja, ki je bil pa vpricho vsih s primernim odgovorom za svojo postrežljivost dobro plačan, in se mu naslednjič ni več kaj taciga poljubilo. Ljudstvo koptiško je nevedno in vnémarno, ter pravi: Ako naš škof k katoliški veri prestopi, bomo tudi mi. Tudi njih škof se je že dal k temu pogovoriti, pa kmalo je bil spet družih misel. Uni se radi izgovarjajo: Sej smo mi ravno to, kar vi; častimo Mater Božjo itd. Gospod provikar pa so o neki priliki na misijonskim vertu pri takim besedovanji odlomili palmovo vejo od drevesa in so jo na tla vergli, rekoč: „To ste vi, kopti, — odtergana veja; niste več zrašeni z drevesam sv. cerkve, kar smo mi“. Neki nižji njih duhoven je že ves misijonsk, pa on sam ne more kaj; posebno rad bi neki v Rim šel. Ni dvomiti, da bo z Božjo pomočjo tudi tem koptam enkrat luč zasvetila,

v čimur bi katoličanstvo v Hartumu gotovo veliko pridobilo.

V Gondokori ima ondodni misijon tudi dosti bridek stan. Kadar pridejo gospod provikar, so černi pripravniki in voljni vse stori in vse obljubijo; ko pa odidejo, nadlegajo misijonarja za biserje in pravijo: „Daj nam biserjev, ti si suženj Abuna-Solimanov“ (g. provikarjev). Take zapopadke imajo ti nesrečni ljudje! Marsikterikrat so celo v nevarnosti pred tacimi rogovileži. Zdaj je tam gori rokodelce Ladner z zamurskim zidarjem učencem iz misijonske šole, in si prizidavejo misijonišnico z zidam obdati, po tem bodo veliko bolj mirni in varni. Poprej so jim paglavci večkrat plot pretergali in po vertu ropali, ktera pregreha tudi kersanskim porednežem ni neznana. Zvonove iz Ljubljane imajo na nekem drevesu v misijonišnici napravljeni, de z njimi zvoné. Sicer misijon svoje oko zlasti na mladost obrača, pri kateri je še kaj več upanja. Gosp. Koch pravi, de je prišel v Evropo obnebje ali sapo nekoliko spremenit, ker je bil večkrat bolehen, v vel. serpanu pa de nove misijonarje in rokodelce v Hartum popelje. Pravi, de 3 duhovni so se spet za misijon glasili, kar so v misijon zvedili iz tirolskih listov od gosp. Mitterutznerja. Zanesljivo se mora v kratkim bolj natanko slišati, ako imajo spet kateri iti, in pa kdaj de pojdejo? Ko on spet v Hartum pride, pravi, de se bodo posebno cerkve lotili, ki ima biti kake 3krat toliko kakor je nova ternovska. Bog daj, de bi se hitro z dobrimi kristjani napolnila. Pri pričujoči misijonski kapeli v Hartumu je poseben pogrešek, de razun zvončkov nič zvoná nima. Ako bi blagovolil kak dobrotnik ali njih več skupaj par malih zvonov napraviti, bi morebiti tudi to k budenju in poživljevanju kersanskih misel v Hartumu dosti pomagalo. Če bi tudi poznejši nova cerkev nove več zvonove dobila, bi se stari lahko za drug misijon p. pri sv. Križu obrnili. Ako bo dosti zidarjev in bi ne bilo nič zadržkov, bi neki utegnili nova hartumska cerkev v 2 letih dokončati.

Spomina vredno je tudi še, kako je namestni kralj Said-paša o svoji pričujočnosti v Hartumu počel s služabniki, ki so krivično delali. Kadi ali prvi sodnik, njegov brat, in 3 generali so bili skoz 3 dni gologlavi na solne na ogled izpostavljeni in po trikrat na dan tepeni, potem pa vklenjeni v Aleksandrijo odpravljeni. Misijon, ki je bil poprej obrekovan, je pri njem spet prišel v veljavo. Dokler je bil namestni kralj v Hartumu, je dobival salato iz misijonskiga vertu, in vsak dan so gosp. provikar šli k njemu. Said-paša je bil v Evropi, na Francoskim zrejen, in v ceniti oliko in učenost, in tudi mohamedanstvo praznovrstvo mu zanesljivo ni neznano. Torej se smejo boljši časi tamkej upati, zlasti ker je poglavar v Sudanu zdaj kristjan iz Sirije, kar tudi gosp. Koch vé. Pri sodnijah se več ne dela po koranu, kakor on pravi, imajo tedaj muzulmani in drugi enako pravico pred sodnijo.

Is šent - Andreja na Koroškem. K —. Naš preskerbni viši pastir so pretečeniga mesca vel. travna z dvojno nebeško hrano duhovstvo in ljudstvo svoje škofije razveselili in poživili, namreč z duhovnimi vajami tukaj v šent-Andreji in s sv. misijonam v Bistrici. Ljudstvo je namreč v veliki Lavretanski cerkvi pri lepo ozališanem altariju Matere Božje z veliko gorečnostjo šmarnično pobožnost opravljalo, ktero so sami Milostljivi knez in škof slovesno pričeli in perva dva dni tudi navadne premišljevanja imeli, potlej smo jim mi vsi tukaj bivajoči duhovni po versti nasledovali. Za nami pa bogoslovci četrtega leta, in smo letas lavretanske litanije razlagali. V tem pa se je zbralo četeri dan imenovaniga mesca 70 duhovnov pri škofjim sedežu k sv. duhovnim vajam, ktere so do 8. terpele in pod vodstvom slovečiga O. Friderika Rin-a iz družbe Jezusove kakor v Boga zaupamo, obilin sad rodile. O. Fr. Rin je rojen v Celovcu in ves ginjen je v začetnim govoru povedal, de spozná za posebno gnado Božjo, de mu je dovoljeno, ravno

v svoji rojstni deželi jubileum obhajati, je namreč ravno 50 let preteklo, kar je 16 let star mladenič Koroško zemljo zapustil, in je pozneje ni več vidil. Je pa O. Fr. Rin že siv in v resnici pobožen starček in vender poln židane volje in nedolžnih šal, iz čigar lica tista ljubeznjivost sije, ktero resnična pobožnost zlasti starim ljudem kakor juter-njo zarjo bližnjiga nebeškiga povelicjanja po licu razliva, in njih družbo in govorjenje in djanje toliko mično in spodbudljivo dela. Ako hočeš viditi koga prav pobožno in priserčno moliti, in slišati prav priprosto in po otroško zaupljivo z Bogom govoriti, pojdi O. Fr. Rina v molitvi gledat in njegove govore poslušat; in ako hočeš visoko pobožnost v nar. mični in prijazni obleki viditi, se moraš nekoliko časa z njim družiti, on priča z vsim svojim djanjem in govorjenjem, de pobožnost ni temna otožnost, temuč nar. viši veseljnost in zadovoljnost, ktera se najti da v tej solzni dolini. Zavolj teh lastnost dragiga starčka so njegove besede vsim pričujočim tako globoko v serce segale. Pravil je, de je dosihmal že nad 200krat duhovne vaje obhajal v raznih škofijah in samostanih; le edino v pričujočim letu jih je na 11 raznih krajih obljubil, med drugimi jih bo proti koncu mesca kimovca vodil v Graciu, od 28. kim. do 2. kozop. pa na Kisli vodi za štajerski del naše škofije. Naj ga spremlja povsod blagoslov Božji!

Kar pa zadeva sv. misijon v Bistrici, so zopet Njih milost, naš prevzvišeni viši pastir po lastnim nagibu svojiga očetovskiga serca to staro tehtantsko in mestno faro z njim oveselili in osrečili, ter ga 23. vel. travna na večer zopet sami slovesno pričeli in ga pod lastnim vodstvom skoz celih 9 dni s pomočjo več domačih duhovnov, ki so nas od blizo in dalječ skupej poklicali, nadaljevali in 2. roznika zopet prav slovesno dokončali. Bila pa sta prav za prav dva misijona ob enim: namreč, poglavitni slovenski misijon v farni cerkvi sv. Jerneja; ker je pa precej Nemcov v mestu, kateri vedno v tako imenovani klosterski cerkvi žalostne Matere Božje skoz celo leto nemške pridige imajo, je bil tudi manjši nemški misijon v imenovani cerkvi, namreč, vsak dan ena poglavitna pridiga. Precej po svojim prihodu, o katerim se je vse mesto kakor zala nevesta olepsalo, so Njih milost slovenski misijon s slovenskim, drugi dan pa nemškiga z nemškim nagovorom s tolikim blagoslovom Božjim pričeli, de so se ročno znamenja pokazale, de je gnada Božja farmanam serca za naše nauke že odperla, in de je sklenil ljubi Bog, nam prav obilno in veselo žetev za nebeško kraljestvo podeliti. Bodi Bogu glasna hvala iz dna serca rečena, de akoravno smo bili večidel vsi pomagavci Njih milosti še zgolj novinci v misijonskim delu, in smo tedaj nekoliko boječi, le edino v pomoč Božjo zaupajoči to veliko delo začeli, se vender v tej svoji nadi nismo ukanili. Kakor dobre ovčice svojiga pastirja so nas ljudje, kamorkoli smo se ganili, v cerkvi in zunaj cerkve obsipali, in akoravno so se dan na dan pridige in kersanski nauki in molitve za posebne stanove tako rekoč od jutra do mraka nepretergano verstili, se vender dobri ljudje tega nebeškiga kruha niso navelicali, temuč njih sveti glas po misijonskih naukih je vedama rastel od dne do dne, in ko smo se začeli odpravljati, je vse s solzami toževalo, de se je ta nebeška veselica vse prehitro končala. Menimo, de je bilo z vsim okoli sedem tavitent ljudi obhajanih. Vse posebne podučevanja za razne stanove: za otroke — mladenčce — može — žene — dekleta — berače (kterih se je bilo sošlo okoli sto) so Njih milost sami imeli, tudi so otroke sami obhajali in jim ročno po sv. obhajilu tudi zakrament sv. birne podelili. Silno lepo se je vdalo, de so imeli mladenči (kterih je bilo okoli sedem sto), in možje svoje posebno podučenje v prav zali in prostorni cerkvi sv. Jožefa ki je prvim ko drugim z belo lilijo sv. čistosti v roki nar. lepši zgled pobožniga zadržanja, ktera cerkev na malim homcu poleg mesta stoji, in se silno veličastno prav dalječ okoli na vse kraje ozira. Žene in dekleta pa so imele svoje

nauke v že omenjeni klosterski cerkvi (nekdanjih minoritov), češ, da naj bi svojo misijonsko pobožnost pod varstvom svoje posebne patrone žalostne Matere Božje in od njeniga zgleđa podžgane še toliko gorečniji opravile. Vsi štirje poglobitni stanovi pa so se za sv. Obhajilo v podružnici sv. Jožefa zbirali, ter so bili po primerni pridigi od eniga ali tudi od več duhovnov med molitvejo ali tudi sv. petjem v vselej dolgi in častitljivi procesii v farno cerkev k sv. Obhajilu peljani, v tem ko so sv. bandera zmagovavno po zraku se majale, zvonovi pa iz stolpov doli pobožnim romarjem veselo odpevali in k nebeški večerji jih vabili. Ne moremo zamolčati, kako smo bili vsi ganjeni, v veliki gnječi med priprostimi kmečkimi možmi tudi samiga pobožniga okrajniga poglavarja pri nauku zagledali, kateri se je z vsimi drugimi vradniki vred celiga misijona silno spodbudljivo vdeleževal. Tudi poveljniki začasno tamkej bivajočiga artilerij-skiga oddelka so prišli Njih milost spoštljivo vprašati, kdaj de bi zamogli tudi oni s svojimi vojsaki svojo spoved opraviti. Toliko gorečnost so pa zopet Njih milost s tem očitno pohvalili, de so mestne možje, uradnike in vojsake v klosterski cerkvi sami slovesno obhajali. Lepa misijonska pesem, v 23. listu Danice že natisnjena, je tudi pobožnost lepo ogrevala, ker se je vsaki dan po večkrat, pa vselej prav lepo in razumljivo na koru prepevala. — V tem pa, ko smo mi od dragih Bistricanov slovo jemali, so očetje misijonski duhovni od sv. Jožefa v Celju, pri sv. Duhu v Ločah sv. misijon začeli, in ga na visoki praznik presv. Rešnjiga telesa slovesno dokončali, od kteriga utegne „Danica“ morebiti od kje drugod gotovo zazeleni popis prejeti. (Prosimo, naj bi kdo ondi bivših nam popis poslati blagovolil. Vr.)

Razgled po kersanskim svetu.

Na Dunaji je svitli nadvojvoda Franc Korl 600 gold. podelil k stavbi poslopja za katoliške rokodelske družnike. — Bergamski škof, Mons. Pietro Luigi Speranza, so ondotni deželski ali politički list v svoji škofii prepovedali. Vikši pastir pravijo med drugim, kako de se med naj imenitniji dolžnosti njih pastirske službe šteje čuječnost nad čednostjo in ohranjenjem čistiga nauka; torej so si precej v začetku vse prizadeli, de bi se kužnost uni-ga nečedniga in zoperverniga lista od prelube čede odvernila. Ker je bilo pa večkratno resno opominovanje vse zastonj, torej vsim vernim svoje škofije naj ojestrejši prepovedo, de ne sme nobeden za ta list ne pisati, ne natiskati, ne brati, ne imeti ga, ali kakor koli k njegovi izdaji ali razširjanju pripomoči. Vsi fajmoštri so mogli to prepoved oznaniti in zastran razglašala škofu naznaniti; — in umazani list je že poginil. — V Koprivnici na Hervaškem je bil 19. u. m. kersčen Mih. Löwenrosen, judovske vere, c. k. žandarm in je dobil ime Ferdinand Alojzi. — V Turinu je neki mož drugi Olivieri. Imenuje se Don-Bosko. V prvič si je z izdajanjem spodbudnih katoliških spisov lepe zasluge za nebo pridobil; potem se mu je v serce smilila nevedna zapušena mladost, zlasti rokodelskih učencev, ki so vsim nevarnostim izverženi, in jih je začel ob nedeljah zbirati in učiti, jim tudi za nedolžin kratkočas skrbeti. Dobil je nekaj pomočnikov, in — do 3000 mladih se od njega napravljeniga podučevanja vdeležuje. Don-Bosko se je jel tudi za sirote pečati, namreč za otroke, ki so v koleri svoje starše zgubili, in ima zdaj deržino 150 otrok, katerim je on oče, in jim vé tudi živež najti. Je tedaj pravi Olivieri po svojim načinu. — Na Španjskim tirjajo cerkveni listi novo pogodbo med vlado in sv. sedežem, po kateri bi se škofovske in duhovske pravice spoštovale, naj bi se jim vsa mogoča pomoč delila, de bi zamogli izhajanje zoperverskih in nesnažnih spisov ubraniti

itd. — sploh, pogodbo po izgledu one, ki jo je sklenila Avstrija z Rimom.

Drobline.

Nekoliko od umazaniga branja.

„Volksfreund“ ima v 145 l. spis od A. Waldert-a v zadevi branja in pravi med drugim, de noče pisati od taci, ki imajo dopadajenje nad zelišem ki poganja iz zemlje poželjive poezije (nekiga nesramniga pesnika). Taki vkus je neozdravljiva bolezen. Tudi v romanih ali skverninah in lirskih spisih se v imenu, češ, vesoljno oliko razširjati, taki duh lažljivo in nesramno vojskuje zoper kersanstvo in čedno življenje, zoper državljanski red in vso pričujočnost, — naj zaničljivši poželjivost se povečuje, nar nagnjusniši spaka se v oblačilo visoke čednosti oblači, pregreha se hvali in hudobija se kakor — preganjana poštenost štuli. Take reči globoko sežejo in dopadejo zveri v človeku, one so divji požirajoč ogenj, ki napravlja strahoviten požar. — Razun tega naj vsi, kateri imajo kersanstvo zares v sercu, dobro pomislijo, de je dolžnost, po nobeni ceni in nikakor tistiga slovstva ne podpirati, ki ni iz resnice in od nje odpeljuje, ter duhovno življenje podkopuje, tedaj tudi ne podpirati z branjem in kupovanjem taci reči. Posebno škodo (pristavi Volksfr.) napravljajo tako imenovane posojavne bravnice, v kterih je navadno vsa slovska nesnaga nametana. Naj bi pač vsi, zlasti tisti, ki imajo z mladostjo opraviti, v tega sovražnika svoje oko vperli. Spomina je vredno, kar Hirscher od tega piše: „De bi se pač zamogla ustaviti kuga, ki izhaja iz posojavnih knjižnic! De bi pač starši čuli nad branjem svojih sinov in hčer, — naj bi jim rajši oestro delo dajali namesto mehkužniga branja“.

Hišni red sv. Eleazarja

v zgled gospodarjem in gospodinjam.

1. Vsi v moji hiši gredo vsak dan k sv. maši, naj imajo kakoršne koli opravila. V kateri hiši se zvesto Bogu služijo, ne bo nič manjkalo.
2. Ako se kateri mojih poslov roti ali preklinja, bo oestro strahovan in iz službe djan. Kako bi jest mogel hudobni jezik, ki s trupam duše napolnuje, zraven sebe terpeti?
3. Vsi morajo sramožljivi biti: tudi nar manjši nesramožljivost v besedi ali djanji ne bo brez kazni v Eleazarjevi hiši.
4. Moški in ženski posli morajo vsak teden k spovedi iti. Nobeden ne bodi tako nesrečen, de bi se o poglavitnih praznikih skoz leto sv. Obhajila obropal.
5. Moja terdna volja je, de se v moji hiši vsi lenobe varujejo. Zjutraj naj vsak pobožno moli in Bogu vse opravila dneva daruje. Potem naj gre slehern na svoje delo.
6. Igrati ne pustim. Ni moj namen, iz hiše samostan napraviti; nisim zoper veselje, samo de se vest ne oma-deža. (K. sl.)

Duhorske zadeve.

V lavantinski škofii. Gosp. Štefan Vodusek, kaplan na Paki pride za fajmoštra v šent-Peter, v Savinski dolini; — g. Kašpar Zabukošek, kaplan v Žaveu, za lokalista v Zice. Prestavljeni so gg. Jožef Ulaga (stareji), kaplan na Vranski, za kaplana v Žavec; — Lorenc Bošnjak iz Doberle Vesi na Vransko; — Jož. Leskovar iz Labuda v Doberlo Ves; — Viktor Grečnik, dozda v začasnim počitku v Labud; — Korl Simandl iz Skal v šent-Martin na Paki; — Jožef Kokic iz šent-Petra v Skale; — Janez Novak iz Gornjiga Grada v Novo cerkev.